

სიტყვის დახასიათება და დეფინიცია

სიტყვა - მატერიალური ერთეულია, რომელიც განუყოფელ კავშირშია აზროვნებასთან. ის შედგება ბგერებისაგან, რომელიც წერილობით ასოებით გამოისახება. ჩვენი გრძნობის ორგანოები - სმენა და მხედველობა - აღიქვამენ სიტყვის ამ მატერიალურ გარსს, მის ნივთიერად არსებულ რეალურ ფორმას, მის ფონეტიკურ და გრამატიკულ სტრუქტურას. მაგრამ სიტყვაში არის რაღაც იდეალურიც. მასში, როგორც წესი, მატერიალიზებულია, „განვითარებულია“ ცნება, რომელიც სამყაროს ასახვის ერთ-ერთი ფორმათაგანია. სიტყვის შინაარსში, მის სემანტიკურ სტრუქტურაში განმტკიცებულია, აგრეთვე, ადამიანის შეგრძნებების, აღქმებისა და წარმოდგენების განზოგადებული გამოცდილება. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, სიტყვაში მატერიალიზებულია ადამიანის ცნობიერების, მათ შორის, აზროვნების შედეგები. სიტყვაში შემონახულია კაცობრიობის მიერ მოპოვებული ინფორმაცია ყველაფერ არსებითზე.

არ უნდა დავივიწყოთ, რომ სიტყვა წარმოადგენს ენის ძირითად ნაწილს, გააჩნია მნიშვნელობისა (რომელიც სიტყვაში განსაზღვრავს სიტყვის ფუნქციასა და სპეციფიკას) და მეტყველების მატერიალური ერთეულები, აგრეთვე, სიტყვის ურთიერთკავშირის თვისება ენის სხვა ერთეულებთან. სიტყვის გრამატიკულ სტრუქტურაში დამკვიდრებულია ფორმები, რომელიც მას მეტყველებაში საშუალებას აძლევს ურთიერთიმოქმედოს სხვა სიტყვებთან და გამოხატოს განსხვავებული კატეგორიული, დროებითი, შეფასებითი, ემოციონალური და სხვა მნიშვნელობები. სიტყვის აფიქსებში გამოხატულია, აგრეთვე, ენის ნორმები და კატეგორიები, რომლებიც განსაზღვრავენ თვითონ სიტყვის, სიტყვაშეერთებების და წინადადებების წარმოქმნისა და მიღების ხერხებს.

სიტყვა წარმოადგენს ფორმისა და შინაარსის ანუ გამოსახვისა და შინაარსის ხერხების ერთიანობას. ადამიანის ცნობიერების საშუალებით, ის დაკავშირებულია სინამდვილესთან და კონკრეტული ენის სისტემაში შედის, როგორც მისი ძირითადი მნიშვნელობის ერთეული. სინამდვილე, ცნება, სიტყვა, ენა წარმოქმნის თავისებური დამოკიდებულების სისტემას, რომელშიც ურთიერთიმოქმედებენ ლინგვისტური (ენის) და ექსტრალინგვისტური (ენის გარეშე) ფაქტორები.

სიტყვას, ცნებასა და საგანს შორის სემანტიკურ დამოკიდებულებას, ჩვეულებრივ, გამოსახავენ ოგდენისა და რიჩარდსის ე. წ. სამკუთხედის სახით, რომელიც მოცემულია მათ ცნობილ წიგნში „მნიშვნელობის მნიშვნელობა“. შემდგომში, ლინგვისტები მხოლოდ სამკუთხედის წვეროების ტერმინებს ცვლიდნენ და ქმნიდნენ დეფინიციების ინტერპრეტაციის

ირეალურის. ის მატერიალური, სოციალური ან სულიერი სამყაროს ნაწილია. ცნება ამ საგანზე ფორმირდება ან მოტივირდება საზოგადოებრივი ყოფის პროცესში, აქტიური ადამიანური შემეცნების და შეგრძნებების გამოცდილების შედეგად. სიტყვა თანაფარდობაშია საგანთან მხოლოდ თვით სიტყვაში მატერიალიზებული ცნებით. ამიტომ სამკუთხედში კავშირი სიტყვა - ცნება - საგანი წარმოდგენილია სწორი, უწყვეტი ხაზებით.

დამოკიდებულება სიტყვასა და საგანს შორის აღნიშნულია წყვეტილი ხაზებით, რადგან სიტყვასა და მის მიერ დასახელებულ ობიექტს შორის არ არის პირდაპირი კავშირი და ეს დამოკიდებულებები წარმოადგენს არამოტივირებულს. სიტყვა, როგორც წესი (გამონაკლისს წარმოადგენს მხოლოდ ბგერამიმსგავსებული სიტყვები), წარმოადგენს საგნის ნებისმიერ ნიშანს, რადგან საგანი არ განაპირობებს სიტყვის არც ჟღერადობას და არც მათ დაწერას. მაგრამ სიტყვა ყოველთვის მოტივირებულია იმ თვალსაზრისით, რომ მუდმივად არსებობს შეგნებული კავშირი ენასა და ცნებას შორის და აქედან დასახელებულ საგანთან, სიტყვა მოტივირებულია შიდაენობრივ სისტემაშიც, რადგან ის ექვემდებარება სიტყვაშეერთებების, სიტყვაცვალებადობის და სიტყვა გამოყენების კანონებს.

განხილულ სისტემაში გამოხატულია სიტყვის ნიშნების ხასიათი, რომელიც, ამასთანავე, წარმოადგენს აზრის ნიშან-საგნის და, ამასთან ერთად, საგნის ნიშან-სიგნალსაც. ეს ეთანხმება ი. პ. პავლოვის სწავლებას მეორე ანუ სიტყვიერ სასიგნალო სისტემაზე. გამოჩენილი ფიზიოლოგი წერდა: „ადამიანისთვის სიტყვა არის ისეთივე რეალური პირობითი გამღიზიანებელი, როგორც ცხოველებთან საერთო მისი სხვა დანარჩენი გამღიზიანებლები, მაგრამ, ამასთან ერთად, ისეთი მრავლისმომცველიც, როგორც არც ერთი სხვა, რომელსაც, ამ მხრივ, ვერ შეედრება ვერც რაოდენობრივად და ვერც ხარისხობრივად ცხოველების პირობითი გამღიზიანებლები“. სიტყვის განსაკუთრებული უნიკალური ნიშნის ბუნება არ ეწინააღმდეგება ენის ცნებას, როგორც საზოგადოებრივ მოვლენას და როგორც რეალურ და პრაქტიკულ ცნობიერებას. „თუ ჩვენთვის ნიშანი-ორმხრივი, მატერიალურ-იდეალური ერთეული - სოციალური ინფორმაციის მატარებელია და თუ ნიშნის იდეალური მხარე სხვა არაფერია თუ არა სინამდვილის ასახვა ადამიანის ცნობიერებაში - ენის ნიშნების აღიარება არ შეიძლება წინააღმდეგობაში მოვიდეს მის დიალექტურ-მატერიალისტურ გაგებასთან“.

სიტყვაში მატერიალიზებულია ცნება, მაგრამ ცნება არა წმინდა ლინგვისტური, არამედ ენასთან დაკავშირებული ფილოსოფიური და ლოგიკური კატეგორიაა. ენათმეცნიერები სიტყვაში გამოყოფენ მეორე, საკუთრივ ლინგვისტურ კატეგორიას - ლექსიკურ მნიშვნელობას,

რომელიც გამოხატავს როგორც ცნების შინაარსს, ისე მის ემოციურ მხარეს და შეფასებას. ცნებასა და მნიშვნელობას შორის ურთიერთკავშირზე უფრო დაწვრილებით საუბარი გვექნება ქვემოთ. ამჯერად კი მისი მოხსენიება დაკავშირებულია ლექსიკოლოგიის ძირითადი ობიექტის - სიტყვის განსაზღვრასთან.

ყოველდღიურ პრაქტიკაში ნებისმიერი ადამიანი იყენებს მშობლიური ენის სიტყვებს და შეუცდომლად ანსხვავებს მას სხვა ენობრივი ერთეულებისგან. მაგრამ სიტყვას არ გააჩნია მეხნიერული განსაზღვრება, რომელიც ერთნაირად მისაღები იქნებოდა სხვადასხვა სკოლისა და მიმართულების ლინგვისტებისათვის. სიტყვის დეტერმინაციის სირთულე გამოწვეულია მისი ბინებით, მისი დიალექტურად წინააღმდეგობრივი არსით. სიტყვაში ერთმანეთშია შერწყმული საკუთრივ ენობრივი ერთეულები - კატეგორიები, ფორმები, დამოკიდებულებები - და ექსტრალინგვისტური სოციალური მნიშვნელობები, რომლებშიც ასახულია საზოგადოებრივი ყოფის ფაქტები და ყველაფერი ის, რაც შეიცნო ადამიანმა ბუნებისა და საზოგადოების სამყაროში.

თანამედროვე ლინგვისტიკაში სიტყვის განსაზღვრისათვის არსებობს რვა ათეული კრიტერიუმი. მათგან შეიძლება გამოვყოთ სიტყვის არის აღწერისა და მისი დეფინიციის სამი ძირითადი მიდგომა: 1. სიტყვა, ლინგვისტიკის თვალსაზრისით განიხილება მხოლოდ ნაწილობრივ მაშინ, როცა პრობლემის გადაწყვეტა მთლიანობაში გადადის მომიჯნავე მეცნიერებების - ფილოსოფიის, ლოგიკის, ფსიქოლოგიის და სხვა სფეროში. 2. სიტყვა განიხილება მხოლოდ ერთისმხრივ. შესაბამისად, მას განსაზღვრავენ, როგორც ფონეტიკურ, მორფოლოგიურ, ფუნქციონალურ და სხვ. ერთეულს. 3. სიტყვა განიხილება მრავალმხრივად, მაგრამ ცალკე აღებული ენა ეყრდნობა მის თავისებურებებს.

სიტყვის, როგორც ლექსიკური ერთეულის განსაზღვრისას გარდა ზემოთ აღნიშნული დახასიათებისა, საჭიროა, გავითვალისწინოთ სიტყვისგანსხვავება მორფემისაგან, რომელიც, აგრეთვე, წარმოადგენს მნისსენელობის ერთეულს, მაგრამ სხვა დონისას. ლექსიკურ მნიშვნელობებში გამოსახულია რეალური სამყაროს და ადამიანის ცოდნა მთელი კონტინენტის მატერიალური და სოციალური ობიექტები. მორფემის შინაარსს წარმოადგენს გრამატიკული კატეგორიები და სხვადასხვა რაოდენობრივი, დროებითი, ნიშან-თვისობრივი, მოდალური და ა. შ. აბსტარაქციები. მორფემა არ ფლობს ავტონომიურობას ის ჩვეულებრივ გამოიყენება სიტყვის შემადგენლობაში.

ა. ი. სმირნიცკი სამართლიანად უსვამდა ხაზს, რომ „არალექსიკური მორფემა საერთოდ არ შეიძლება იყოს, რადგან ყოველი ერთეული (მხედველობაშია მიღებული მორფოლოგიური)... არის რაიმე სიტყვის რეალური შემადგენელი ნაწილი. ამიტომ მორფემებიც კი, რომელთაც გააჩნიათ გრამატიკული მნიშვნელობები, წარმოადგენენ არა გრამატიკულებს, არამედ ლექსიკოგრაფიულებს ანუ თავის თავში მოიცავენ ლექსიკურ და გრამატიკულ მომენტებს“. სიტყვა არის ენის ავტონომიური, დამოუკიდებელი ერთეული, თუმცა მისი ავტონომიურობა შეიძლება შეზღუდული იყოს სიტყვის სხვა სიტყვებთან შეერთების არსებული კანონზომიერებით.

სიტყვის დამოუკიდებლობის ან განცალკევების ნიშან-თვისება იმაში ვლინდება, რომ სიტყვა ყოველთვის გრამატიკულად გაფორმებული ლექსიკური ერთეულია, რომელიც მიეკუთვნება სიტყვების კონკრეტულ ლექსიკო-გრამატიკულ კლასს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ის ყოველთვის მეტყველების გარკვეული ნაწილია. როგორც მეტყველების ნაწილს, სიტყვას გააჩნია თავისი გრამატიკული კატეგორიების ნაკრები და მათი შესაბამისი ცვლადი ან სტაბილური ფორმები და ექვემდებარება სიტყვათშეერთების წესებს. მისი ლექსიკური მნიშვნელობა თითქოს „ჩაკეტილია“ განსაზღვრულ გრამატიკულ ჩარჩოებში. უფრო ხშირად სიტყვის, როგორც მეტყველების ნაწილის „გამფორმებლები“ არიან მორფემები.

ამგვარად, ამა თუ იმ სიტყვის ინდივიდუალური, კერძოდ, ლექსიკური კონკრეტული მნიშვნელობა თითქოს ხდება აღჭურვილი უფრო ზოგადად ცნობილი, უფრო აბსტრაქტული, ობიექტურად გამოხატული დამატებითი მნიშვნელობით. ამასთან დაკავშირებით, ენის გრამატიკულ წყობასთან მათი დამოკიდებულების თვალსაზრისით განსხვავებულ სიტყვებს თითქოსდა გამოეყოფა განსაზღვრული ადგილი ენის ლექსიკურ შემადგენლობაში. ეს ნიშნავს, რომ სიტყვები ხდებიან გრამატიკულად (როგორც მორფოლოგიურად, ისე სინტაქსურად) გაფორმებული, განსაზღვრული წესით შეგუებულები მათ ერთობლივ ფუნქციონირებასთან გამართულ, გააზრებულ მეტყველებაში. სწორედ ამ გაფორმებით, სიტყვას ეძლევა გარკვეული სისრულე, რომელიც საშუალებას გვაძლევს საკმაოდ ადვილად და მკაფიოდ გამოვყოთ იგი მეტყველებიდან.

სიტყვას გააჩნია მთლიანადგაფორმების ნიშან-თვისება, რაც განასხვავებს მას სიტყვაშეერთებისგან. მთლიანადგაფორმება წარმოიქმნება მისი აზრის სისრულისაგან და მისი განსაზღვრული მეტყველების ნაწილისათვის მიკუთვნებისაგან, სიტყვის შინაგანი მორფოლოგიური შერწყმისა და სიტყვაშეერთებების სიტყვებად დაყოფის მსგავსად მისი ორ ან

მეტ სხვადასხვა მნიშვნელობად დანაწევრების შეუძლებლობისა. თუ *limpiadientes* (კბილის ჯაგრისი) - ის ან *guardacabras* (თხის მწყემსი) - ის მაგივრად დავწერთ, შესაბამისად, *limpia dientes* და *guarda cabras*, მაშინ ეს იქნება უკვე არა არსებითი სახელები, არამედ შემდეგი მნიშვნელობის ფრაზა: „ის იხეხავს კბილებს“ და „ის მწყემსავს თხებს“. ამ შეერთებებში სიტყვებს შეუძლიათ თავისი ფორმის შეცვლა (*limpian, limpiaron, limpiaba, ha limpiado, etc.*; *dientes an guarda una cabra, guardan cabras, había guardado cabras, guardarán cabras, etc.* და სხვა).

ეს მარტივი მაგალითები თვალნათლივ გვიჩვენებენ სიტყვაშეერთებების ცალ-ცალკე გაფორმებისა და სიტყვის მთლიანადგაფორმებას. მაგრამ სიტყვა მეტყველებაში შეთანხმებულია სხვა სიტყვებთან და როგორ უკვე აღინიშნა, გადმოგვცემს დროებით, რაოდენობრივ, მოდალურ და სხვა გრამატიკულ ინფორმაციას. ესპანურ ენაში ის ჩვეულებრივ გადმოიცემა სიტყვის დაბოლოებების ან ბოლო ფორმანტების მეშვეობით. ასე წარმოიქმნება სიტყვის იგივეობის პრობლემა ანუ გამოყენების სხვადასხვა შემთხვევაში, მისი ფორმის ცვლილებისას ერთი და იგივე სიტყვის უცვლელობა. სიტყვის იგივეობა - ეს არის შესაძლებლობა მისი კვლავ წარმოებისა, განმეორებისა მეტყველების ურცხვ ასპექტებში იმ შინაარსის დაუკარგავად, რომელიც მის მიმართ ცნობიერებაში გააჩნიათ ამ ენის მატარებლებს. სიტყვის კვლავ წარმოება და იგივეობა - ენის, როგორც ურთიერთობის საშუალების არსებობის აუცილებელი პირობაა. „რომ გავიგოთ სხვისი მეტყველება - წერდა სმირნიცკი - აუცილებელია, წინასწარ ვიცოდეთ ყველაფერი თუ არა, ყოველ შემთხვევაში, მისი შემადგენელი ნაწილების უმრავლესობა მაინც ანუ აღვიქვათ მისი შემადგენელი ნაწილები, როგორც უკვე ცნობილი კვლავწარმოებული ერთეულები. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აუცილებელია მათი გაიგივება განსაზღვრულ ცნობილ ერთეულებთან.

სიტყვა იდენტიფიცირდება როგორც თავისი თავის მსგავსი, ყველა საკუთარ ფორმებში, ნაირსახეობებსა და ვარიანტებში. მაგალითად: ჩვეულებრივ ესპანურ ზმნას გააჩნია 115-მდე განსხვავებული გრამატიკული ფორმა (ვნებითი გვარის ფორმების ჩათვლელად, რომლებიც თეორიულად კიდევ უფრო მეტია): *trabajo, trabajas, trabaja, etc., trabajaba, trabajabas, trabajaba, etc., he trabajado, has trabajado, ha trabajado* და სხვა. ყველა ეს სიტყვაფორმა წარმოებულია ძირითადი ზმნა *trabajar* - ის ძირეული ფორმიდან, რომელსაც გააჩნია I კატეგორიის უღლებისათვის დამახასიათებელი ერთიანი გრამატიკული პარადიგმა (ანუ ერთი სიტყვის სისტემის ფორმა). სხვადასხვა ლექსიკო-გრამატიკულ კლასებს თავისი ისტორიულად ჩამოყალიბებული უღლების, ბრუნვის, რიცხვის მიხედვით ცვლილების და ა. შ. პარადიგმები

გააჩნიათ. გრამატიკული მნიშვნელობები არ არღვევენ ლექსიკური ერთეულის შინაარსს, ხოლო სიტყვის განსხვავებული გრამატიკული ფორმები არ კარგავენ მის თავისთავადობას.

ამასთან დაკავშირებით, უნდა მოვიხსენიოთ ტერმინი „ლექსემა“, რომელიც გამოიყენება ზოგიერთ ლინგვისტურ ნაშრომებში. მასში იგულისხმება, რომ „სიტყვა განიხილება, როგორც თავის კონკრეტულ გრამატიკულ ფორმასთან შერწყმული ენის ლექსიკური შედგენილობის ერთეული, მათი ფლექსიის და, აგრეთვე, შესაძლო აზრობრივი ვარიანტების გამომხატველი“¹. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ფლექსიურ ენებში ლექსემას წარმოადგენს სიტყვაფორმების მთელი სისტემა, სიტყვის გრამატიკული პარადიგმის ყველა რეალიზაცია. ასეთ შემთხვევაში, თანდებული en და კავშირი pero წარმოადგენენ სიტყვებს და არა ლექსემებს, რადგან მათ არ გააჩნიათ სხვა სიტყვაფორმები, არ აქვთ პარადიგმები. Trabajo და trabajas - არის ორი მარტივი სიტყვა, მაგრამ ერთი ლექსემა. Mujer და კინობითი mujercita - აქაც ორი სიტყვა და ერთი ლექსემა გვაქვს. მყარი შეთანხმება niño mimado (ნებიერა, გამორჩეულად საყვარელი) წარმოადგენს ორი სიტყვისაგან შედგენილ ლექსემას, უფრო სწორად, ორი ლექსემიდან, რადგან ამ გრამატიკული კონსტრუქციის ორივე კომპონენტს შენარჩუნებული აქვს მრავლობით რიცხვში გამოყენების უნარი: *niños mimados*.

ტერმინი „ლექსემა“ შეიძლება სხვაგვარადაც იყოს გაგებული. ფრანგი ფილოლოგის, მარტინეს, ლინგვისტური თვალსაზრისის მიმდევრები ლექსემას უპირისპირებენ მორფემას, პრაქტიკულად, უტოლებენ სიტყვის ძირის ცნებას და წარმოადგენენ მთელი სიტყვაწარმოქმნის ბუდეს სახით. სტრუქტურულ ლინგვისტიკაში ლექსემა შედის ისეთი ტერმინების ცნებების ჯაჭვში, როგორცაა გრამემა - *gramema*¹, სემა - *sema*², *semema*³, *lexía*⁴ და ა. შ. ტერმინებს „ლექსემა“, „ლექსია“, პრაქტიკულად, მივყავართ ტერმინი „სიტყვის“ გაუქმებამდე და მისი მეშვეობით გამოხატული ცნებაც ისევე, როგორც „სემემა“, აუქმებს ლექსიკური მნიშვნელობის ცნებას. აღნიშნული დამხმარესახელმძღვანელო დაწერილია ტრადიციულ ტერმინოლოგიურ სისტემაზე დაყრდნობით.

¹ გრამატიკული კატეგორიის ერთ-ერთი კომპონენტი, რომელიც მიეკუთვნება მას, როგორც სახეობრივი ცნება გვართან მიმართებაში.

² შინაარსის მინიმალური ერთეული, სემემის კომპონენტი.

³ სიტყვის ელემენტალური მნიშვნელობა; სიტყვის ლექსიკო-სემანტიკური ვარიანტი.

⁴ ნებისმიერი წარმოებული და არა ორგანიზებული ლექსიკური ერთეული მეტყველებაში.

სიტყვას შეიძლება გააჩნდეს თავისებური სახეცვლილებები. ეს ერთი და იგივე სიტყვის ე. წ. ვარიანტებია, რომლებსაც შენარჩუნებული აქვთ საერთო ძირეული ნაწილი და ერთნაირი სემანტიკური შინაარსი. ასეთი ვარიაციებისას, აგრეთვე, შენარჩუნებულია სიტყვის იგივეობა.

ესპანური ენის ტერიტორიულმა ვარიანტობამ ხელი შეუწყო ფონეტიკური ვარიანტების წარმოქმნას. ლათინური ამერიკის ესპანურენოვან ქვეყნებში გავრცელებულია seseo-ს მოვლენა, რომელიც, პრაქტიკულად, იქცა ფონეტიკურ „პანამერიკანიზმად“. მისი დედაარსი მდგომარეობს ენისწინა კბილებსშორის ნაპრალის თანხმოვანი *θ*-ს მონაცვლეობაში ენისწინა ალვეოლარული ნაპრალის თანხმოვან *s*-ით. ამ მოვლენამ ზოგადესპანურ ენობრივ დონეზე წარმოქმნა სიტყვის ვარიანტები, რომლებიც ერთმანეთისგან განსხვავდებიან მხოლოდ ერთი ბგერით: *cero* [*θero*] – *cero* [*sero*], *cerveza* - *serveza*, *zum* - *sumo*.

მეორე ფონეტიკური მოვლენაა yeísmo (ენისშუა გვერდითი სონანტის, *λ*-ს დამწერლობაში გამოსახული *ll*-ით შენაცვლება, ენისშუა ნაპრალოვანი სონანტით *y*), რომელმაც გავლენა მოახდინა ისეთი სიტყვის ფონეტიკურ ვარიანტებზე, როგორცაა: *llamar* [*λamar*], *llamar* [*yamar*].

არგენტინის, ურუგვაისა და ზოგიერთი სხვა რეგიონისთვის დამახასიათებელია zeísmo, როცა სიტყვებში გვერდითი ენისშუა სონანტის (*λ*) მაგივრად წარმოითქმება მჟღერი ნაპრალოვანი ენისწინა ბგერა: *llamar* [*λamar*] – *llamar* [*zamar*].

ამგვარად, yeísmo და zeísmo-სმოქმედებით წარმოიქმნება სიტყვის სამი ფონეტიკური ვარიანტი: *llamar*- [*λamar*], *llamar*- [*yamar*].

ესპანურ ენაში არის სიტყვები, რომლებიც არსებობს ორ ფონეტიკო-ორთოგრაფიულ ვარიანტში და ერთმანეთისგან განსხვავდებიან მხოლოდ მახვილით. ესპანური აკადემია მათ ნორმის შესაბამისად მიიჩნევს: *áloe* – *aloe* - ალოე (ასწლოვანა).

პრინციპში, შეიძლება გამოვყოთ წმინდა ორთოგრაფიული ვარიანტები, რომლებიც ჩვეულებრივ წარმოიქმნება ნასესხები სიტყვების წერისას. ასე, მაგალითად: ლათინური ანბანის უკანასკნელი ასო შეიძლება დაიწეროს - ceta, zeta და zeda; სიტყვა ზენიტი იწერებენ - cenit და zenit. არსებობს სიტყვა ბივშტექსის დაწერის სამი შესაძლო ვარიანტი: biftek, bifstek, beefsteak. სნობი იწერება, როგორც snob ან esnob, ვისკი - whiskey, whisky, güisky. პეტრე ჩაიკოვსკის გვარი გადმოიცემა ხან, როგორც - Chaicovski ან ხან, როგორც Tchaikowsky და ა. შ.

სიტყვის მორფოლოგიური ვარიანტები წარმოიქმნებიან განსხვავებული გრამატიკული ფორმებით. ამასთან, შენარჩუნებულია მათი საერთო გრამატიკული მნიშვნელობა. ასე,

მაგალითად, ზოგიერთ ლათინოამერიკულ რეგიონებში წარმოიქმნა არსებით სახელთან გრამატიკულად ურთიერთსაწინააღმდეგო ვარიანტები: columpio (საქანელა) – columpia, vuelva (ჩაბარება) – vuelto, porción (მდედრ. ნაწილი) – porción (მამრ.), sarten (მდედრ. ტაფა) – sarten (მამრ.), bombilla (ელ. ნათურა) – bombillo და სხვა.

დაბოლოება s-ს ჩამოცილების შედეგად გაჩნდა ლათინოამერიკული ვარიანტები ისეთი ტიპის რთულ სიტყვებში, როგორცაა guardacostas (საგუშაგო გემი), el paraguas – (el) paragua (ქოლგა), el sacacorchos – sacacorcho (კორპსაძრობი), el sacaclavos – sacaclavo (ლურსმნის საძრობი) და სხვა.

მორფოლოგიურ ვარიანტებს შეიძლება მივაკუთვნოთ ე. წ. Voseo-ს (ნაცვალსახელი vos-ის გამოყენება tú-ს ნაცვლად) გავლენით წარმოქმნილი ზმნები II პირის მრავლობით რიცხვში, რომლებიც განსხვავებულ მნიშვნელობას იძენენ. ეს ფორმები გავრცელებულია არგენტინაში, ურუგვაიში, პარაგვაის დიდ ნაწილში, გვატემალაში, ჰონდურასსა და სხვა ზონებში. ვარიანტული ფორმები გახდნენ: cantas - cantás, comes –comés, vives –vivís, cantes – cantés, comas – comás, vivas – vivás და სხვა.

ყოველივე ზემოთ თქმული საფუძველს გვაძლევს შემდეგი სამუშაო განსაზღვრება მივცეთ სიტყვას: სიტყვა ენის ძირითადი, დამოუკიდებელი, ლექსიკო-გრამატიკულ კლასთან თანაფარდი ერთეულია, რომელიც შეიცავს ტრადიციულად განმტკიცებული ლექსიკური მნიშვნელობების ნაკრებს და ემსახურება წინადადებაში აზრის ფორმირებასა და ცნებების გადაცემას.

სიტყვის ზემოთ მოყვანილი სამუშაო განსაზღვრება საჭიროებს მცირეოდენ კომენტარებს სიტყვის დამოუკიდებელი ცნების მიმართ. სიტყვის სრულად გამფორმებლობა და მისი თვისება განსხვავებული მეტყველების პირობებში შეინარჩუნოს იგივეობა, აძლევს მას გარკვეულ ავტონომიურობას, დამოუკიდებლობას, რომელიც ვლინდება პოზიტიურად და სინტაქსურად. პოზიტიური დამოკიდებულება მდგომარეობს იმაში, რომ სიტყვას მეტყველების ჯაჭვში არ გააჩნია „მკაცრი“, სწორხაზოვანი კავშირი მეზობელ სიტყვებთან, უმეტეს შემთხვევაში, შეუძლებელია მისი გამოყოფა „მეზობლებისგან“ სხვა სიტყვის ან სიტყვების ჩართვით, ფართო (მაგრამ არააბსოლუტური) მოძრაობისას და წინადადებაში სიტყვის გადანაცვლების უნარი. მართლაც, მაგალითად, ფრაზაში: Un ómnibus se detuvo junto al edificio შეიძლება მოვიყვანოთ მრავალი მსგავსი ტრანსფორმაციები: El ómnibus lleno de gente se detuvo

junto a nuestro instituto; Se detuvo un ómnibus junto al edificio del instituto; Un ómnibus, me parece, se detuvo junto a este instituto.

სინტაქსური დამოუკიდებლობა იმაში მქლავნდება, რომ მეტყველებაში სიტყვა ასრულებს რაღაც სინტაქსურ ფუნქციას, წარმოადგენს წინადადების წევრს ან თვითონ შეადგენს ერთსიტყვიან წინადადებას. მაგრამ ენაში არის რიგი სიტყვებისა, რომლებსაც არ გააჩნიათ სინტაქსური დამოუკიდებლობა. ესაა თანდებულები, კავშირები, არტიკლები, ნაწილაკები ანუ ის სიტყვები, რომლებსაც, ჩვეულებრივ, უწოდებენ დამხმარეს (palabras auxiliares, dependientes) და რომლებიც სემანტიკურად და სინტაქსურად დაპირისპირებულნი არიან სრულმნიშვნელოვანი სიტყვების კლასთან (palabras significativas, independientes).

ნებისმიერ განვითარებულ ენაში ასიათასობით სრულმნიშვნელოვანი სიტყვაა. ესპანურ ენაში მათ მიეკუთვნება არსებითი სახელები, ზედსართავი სახელები, რიცხვითი სახელები, ნაცვალსახელები, ზმნები და ზმნიზედები. სრულმნიშვნელობიანი სიტყვები აღნიშნავენ სულიერ და უსულო ობიექტებს, მოქმედებებს, ხარისხებს, მდგომარეობებს, მეცნიერულ ცნებებს, მოკლედ რომ ვთქვათ, ადამიანის მიერ შეცნობილ ყველა გააზრებულ საგანს. არსებითი სახელი გამოხატავს საგნის გააზრებულ კატეგორიებსა და სუბსტანციებს; ზედსართავი სახელი - ხარისხს და ნიშან-თვისებებს; ზმნაში შეთანხმებულია მოქმედების, პროცესის, მდგომარეობების, პრედიკაციების კატეგორიები; ზმნიზედა გამოხატავს ხარისხს, დროისა და სივრცის კატეგორიებს; რიცხვით სახელებში გამოხატულია რიცხვის, რიგის და ჯერადობის კატეგორიალური მნიშვნელობები.

დამხმარე სიტყვები სხვაგვარია. ისინი გადმოგვცემენ სინამდვილის მოვლენებს შორის დამოკიდებულებას, ენის თვალსაზრისით კი - დამოკიდებულებას მეტყველების ნაწილებს შორის ანუ მნიშვნელოვან სიტყვებსა და წინადადებებს შორის და ანიჭებენ გარკვეულ ელფერს. დამხმარე სიტყვების რაოდენობა ვერ შეედრება სრულმნიშვნელოვან სიტყვებს. დამხმარე სიტყვები, მხოლოდ, რამდენიმე ათეულია. ესპანურ ენაში 18 მარტივი თანდებული და რამდენიმე ათეული წინდებულებიანი გრამატიკული კონსტრუქციაა, 3 არტიკლი (თავის საწყის ფორმაში), 50-ზე მეტი კავშირი (და კავშირშეთანხმებები) და რამდენიმე ნაწილაკია. თუმცა, დამხმარე სიტყვების კომუნიკაბელური როლი დიდია.

დამხმარე სიტყვები მთლიანობაში არ არიან მოკლებულნი ექსტრალინგვისტურ შინაარსს. მათი ნაწილი გამოხატავს რეალურად არსებული განსაზღვრულ, ობიექტურ,

სივრცობრივ, დროებით და სხვა მდგომარეობით დამოკიდებულებებს (estoy **en** la estación, voy **a** la estación, vengo **de** la estación. Dibujo **con** lápices. He visto **a** Marta).

ზოგიერთები აწარმოებენ მოდალურ ელფერს, რაც განმარტავს მოსაუბრის დამოკიდებულებას გამონათქვამთან და განსაზღვრავს გამონათქვამის დამოკიდებულებას სინამდვილესთან (“Fue una gran alegría” - არტიკლი გამოხატავს ემოციურ-შეფასებით ელფერს; “Sí, yo lo sé” - ნაწილაკი ადასტურებს გამოთქმულ აზრს; “Ahora si podré hacerlo” – ნაწილაკი აძლიერებს აზრს; “José no es rebelde sino dócil” – კავშირი ერთ ცნებას უპირისპირებს მეორეს და ა. შ.).

სინტაქსური დამოუკიდებლობა არც შორისდებულებს (interjecciones) გააჩნიათ, რომლებიც წარმოადგენენ თავისებურ, უცვლელ მეტყველების ნაწილს და გამოხატავენ გრძნობებს, ემოციებს ისე, რომ არ ასახელებენ არც მათ და არც რაიმე საგნებს ან სინამდვილის მოვლენებს (¡ah!, ¡ay!, ¡hola!, ¡hurra! და სხვ.). „შორისდებული - ემოციონალური განცდების ან ნება-სურვილის მოთხოვნილების სიგნალების მხოლოდ სიმპტომებია (ნიშან-თვისებები)“.

როგორც ვხედავთ, დამხმარე სიტყვებში მთავარია მათი გრამატიკული მნიშვნელობა, ხოლო შორისდებულები გადმოგვცემენ მხოლოდ ადამიანის ემოციონალურ, ნება-სურვილის, გაუცნობიერებელ, სპონტანურ რეაქციას. ამიტომ, ლექსიკოლოგიაში მაინცდამაინც დიდი ყურადღება არ ექცევა დამხმარე სიტყვებსა და შორისდებულებს, ლექსიკოლოგიის შესწავლის საგანია სრულმნიშვნელოვანი სიტყვები.